

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 22.12.2023 Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi: prokurör Kadi Ruus
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 23231551785
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 1
Kahtlustatava nimi: xxx (ik xxx)

Põhja Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles kahtlustatakse Xxxd selles, et tema 02.07.2023 ajavahemikul 04:00 kuni 05:00 aadressil Vana-Viru tn x, Tallinn, lõi Xxx rusikaga mitu korda näkku, mille tagajärjel tundis kannatanu füüsilist valu ning sai tervisekahjustused: vasaku silma välisnurka pidmise haava (pikkusega umbes 1 cm), punetava silma ning marrastuse huulel.

Xxx on kannatanuna 27.09.2023 üle kuulatud. Tema vigastused on fikseeritud isiku läbivaatuse protokollis ning fototabeliga, samuti kiirabikaardiga. Juhtunut tõendavad ka kõrvalise isiku tehtud häirekeskuse kõne (salvestis vaadeldud asitõendi vaatlusprotokolliga), millega kutsuti politsei ja kiirabi. Samuti kirjeldavad juhtunut kolm tunnistajat. Kahtlustatav Xxx peeti kahtlustatavana kinni sündmuskohal ning kuulati üle. Ülekuulamise ütluste andmisest keeldus.

Kannatanu esitas tsiviilhagi, milles nõuab Xxx varalise kahju hüvitamist 2000 eurot ning mittevaralise kahju hüvitamist 1000 eurot, s.o kokku 3000 eurot.

Harju Maakohtu 17.10.2023 määruses kriminaalasjas nr 1-23-xxx jõudis kohus sarnases olukorras järeldusele, et antud asjas menetluse lõpetamise pädevus prokuratuuril ning see kehtib ka olukorras, kus KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel pandi isikule kohustus hüvitada kannatanule kahju ulatuses, mis on väiksem tsiviilhagis nõutust. Kui isik täidab talle pandud kohustused tähtaegselt, ei ole kriminaalmenetluse uuendamiseks alust ning kannatanu saab esitada oma nõude täitmata osas tsiviilkohtumenetluses (RKKKm 3 1 1 33-17, p 15). Kohus juhib tähelepanu sellele, et KrMS § 202 lg 1 ja lg 2 p 1 kasutavad mõistet kuriteoga tekitatud kahju, mis võib erineda sellest, mis on kannatanu tsiviilhagiga esitatud nõue. Seega KrMS § 202 sõnastus ei sea menetluse lõpetamisel eelduseks selle, et kannatanu tsiviilhagi peaks saama tervikuna rahuldatud. Seega arvestades KrMS § 202 sõnastust ning käesolevas määruses viidatud Riigikohtu praktikat ei tohiks kannatanu esitatud tsiviilhagi mitte kunagi osutada takistuseks kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning

kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul kriminaalmenetluse lõpetada.

Prokurör leiab, et käesolevas asjas ei ole Xxx süü ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Toimiku materjalidest nähtuvalt võib järeldada, et Xxxl on probleemid rahu säilitamisega ning vägivaldse käitumisega alkoholi tarbides. Varem on ta kriminaalkorras karistamata. Tal on üks kehtiv väärtegu liikluslalase süüteo eest, mille karistus on täidetud. Olles suhelnud antud kriminaalasja raames kahtlustatavaga, on prokurör jõudnud järeldusele, et Xxx soovib enda vägivaldsusega tegeleda, mis vallandub tal alkoholi tarbides. Alkoholi tarbib ta enda sõnul harva. Seetõttu on otstarbekam ning ka karistuse eesmärkidega kooskõlas pigem tegeleda Xxx puhul probleemi põhjustega. Xxx on nõus kriminaalasja lõpetamisega oportuuniteedi põhimõtetel. Ta on nõus tegelema vägivallaga seotud käitumisreaktsioonidega ja osalema vägivallast loobumise teenusel. Samuti avaldanud nõusolekut kannatanule hüvitada kuriteoga tekitatud kahju 1250 euro ulatuses.

Avalik menetlushuvi puudub, kuna Xxxle etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskaualekäle käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata, mistõttu kriminaalmenetlus kuulub lõpetamisele KrMS § 202 alusel. Xxx puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise, kui karistamise asemel probleemi põhjustega tegeleda.

Prokuröri hinnangul oleks mõistlik süü suurusega vastav kohustus Xxx puhul osalemine vägivallast loobumise tugiliini teenustel. Selleks kõigeaks on Xxx ka oma nõusoleku andnud.

Kannatanu esitas tsiviilhagi, milles kokkuvõtvalt nõuab Xxx varalise kahju hüvitamist 2000 eurot ning mittevaralise kahju hüvitamist 1000 eurot, s.o kokku 3000 eurot. Varalise kahju osa koosneb sellest, et ta ei saanud töötada kulmuhaava tõttu kogu kuu ning pidi töötasu 1000 eurot tööandjale tagastama. Samuti soovib ta eemaldada vigastusest jäänud armi laseriga. Hinnapakkumise kohaselt on ühe protseduuri hinnaks 150 eurot ning vaja vähemalt neli korda lasereemaldust teha. Samuti jääb peale protseduuri silma ümber paistetud, mistõttu ta peab eeldatavalt kodus olema 8 päeva, ühe päeva palk on tal 50 eurot. Mittevaralise kahju hüvitamist põhjendab seoses tema avalikus kohas alandamisega ründaja poolt. Samuti tekitas tema väikesele lapsele trauma nägemine teda vigastusega. Samuti pidi pikka aega taluma peavalusid ja unetust peale saadud vigastusi.

Prokuröri hinnangul võib lugeda piisavaks Xxx poolt kannatanule kahju hüvitamine summas 1250 eurot. Hagiavaldukes koosneb kannatule tekitatud materiaalne kahju summas 2000 eurot seoses sellega, et ta ei saanud töötada ja pidi kuu palga tööandjale tagasi maksma. Samuti sellest, et ta tööandjaga kokkuleppel ei võitnud ta haiguslehte. Samuti vigastusest jäänud armi eelmaldamisega seonduvad kulud ning protseduurile järgneva võimaliku silmapaistetuse tõttu 8 päeva töölt eemal viibimine. Prokuröri hinnangul ei ole eluliselt usutav, et 1 cm pindmine haav rikkus välimust nii pikalt, et lausa

kuu aega polnud võimalik töötada. Ettevõtte, kus kannatanu töötab tegeleb valdavalt mööbli paigaldamisega. Kui kannatanu töötaks näiteks modellina, oleks mõisteta, et töötamiseks ei tohi olla iluvigu ja nähtavaid vigastusi. Kellena kannatanu ettevõttes töötab pole teada aga siiski tundub 1 cm pikkuse pindmise haava paranemiseks kuu pikk aeg ning eeldatavalt oli ka klientidega suhtlemiseks sobiv välimus tagatud juba nädala pärast. Samuti, kui tõepoolest oli pikalt vaja töölt eemal olla, oleks igati asjakohane olnud vormistada haigusleht, mille puhul on esimene haiguspäev töötaja omavastutus, tööandja maksab teisest kuni viienda päevani ja alates kuuendast haiguspäevast maksab hüvitist Tervisekassa. Seega on kannatanu valik, et ta õigustatud haigushüvitist ei vormistanud ning vastu ei võtnud. Kuna selle valiku tegemine kahtlustatavast kuidagi ei sõltunud, on ebaõiglane seda prokuröri hinnangul ka kahtlustavalt välja mõista. Armi eelmaldamist peab prokurör põhjendatuks. Kuigi arm on väike ja kulmu piirkonnas, on armi tekitanud kahtlustatav ning kannatanu hinnangul on see tema jaoks häiriv. Samas ei pea prokurör põhjendatuks protseduuri järgseid võimalikke kodus olemise päevade tasumist kahtlustatava poolt. Silmaturse pole prokuröri hinnangul selleks piisav. Seega kokkuvõtvalt peab prokurör põhjendatuks varalise kahju hüvitamise suurus 1100 euro ulatuses. Mittevaralise kahju osas leiab prokurör ka, et tekitatud kergemate kehavigastuste puhul on summa üle paisutatud. Riigikohtu analüüsist lähtuvalt https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/analyyis/10_Mittevaraline_kriminaal.pdf on aastatel 2018-2020 mõistnud kohus sarnastel juhtumitel mittevaralise kahju hüvituseks vahemikus 50-250 eurot. Seega peab prokurör mittevaralise kahju keskmist hüvitust sarnastes asjades summa 150 eurot põhjendatuks. Kui kannatanu leiab, et ta selles osas vajab hüvitist, mille osas kriminaalmenetluses kahtlustatavalt hüvitamist ei nõuta, on võimalik seda tsiviilkohtus hageda.

Xxx on selgitatud, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 lg 2 kohaselt, ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokuratuuri taotlusel kohus kriminaalmenetluse oma määrusega.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231551785 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

- Xxx kohustub pöörduma ühe kuu jooksul vägivallast loobumise tugiliinile <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/ohvriabi-ennetustoo/tugi-vagivallast-loobumiseks> (tel nr 660 6077) nõustamisaja broneerimiseks ja konsulteerima sealse spetsialistiga ning (lõplik kohtumiste arv selgub spetsialisti äranägemisel) osalema vähemalt kolmel kohtumisel vägivallast loobumise tugiliini spetsialistiga.
Tähtaeg: 12 kuud alates menetluse lõpetamisest s.o 22.12.2024
- Xxx kohustub hüvitama kannatanule tekitatud kahju summas 1250 eurot kannatanu Xxx'i arveldusarvele SEB pangas EE40101xxx (selgitusse kahju hüvitamine kriminaalasjas 23231551785). Maksekorraldus saata e-postile kadi.ruus@prokuratuur.ee
- Tähtjaks määrata: 6 kuud alates määruse koostamisest s.o 22.06.2024.

3. Tõkendi tühistamine: puudub
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD paat, millel kõne häirekeskusesse /toimiku tagakaanel/ jätta kriminaalasja juurde
5. Vahistuse andmed: ei kohaldatud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puudub
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse saata Xxxle ning kannatanule, tugiliinile
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn.
9. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

/allakirjutatud digitaalselt/

Kadi Ruus

Määruse koopia olen kätte saanud. Minule on selgitatud kuriteo tunnustega teo olemust ja kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Samuti on selgitatud, et vastavalt KrMS § 202 lg 6, kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud käesoleva paragrahvi kohaselt, ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse oma määrusega ja saadab kriminaalasja kohtusse.

Olen kohustustega nõus:

Xxx /allakirjutatud digitaalselt/